

Poznámky k úvahám článku škpt. Jana Valníčka „O významu matematicko-technických znalostí pro důstojníka pěchoty a o nutnosti pěstovati je“.*)

V posledním čísle PR. uveřejnil škpt. Valníček článek na toto téma s úmyslem, upozorniti, jak důležité jsou pro nynějšího důstojníka pěchoty matematicko-technické znalosti, a má-li je, jak mu mnohdy usnadní jeho práci a řešení různých úkolů. Tento názor uzná zajisté každý, kdo se zabývá určitým problémem, ať již využitím anebo použitím zbraní, řešením různých střeleckých metod, pracovními výkony zákopnickými a p. Je všeobecně známo, že podkladem pro taktická řešení jsou technické znalosti zbraní a materiálu po stránce výkonnosti, bez nichž se dnešní důstojník pěchoty neobejde. Avšak každý důstojník nepotřebuje technické znalosti stejné nebo všechny z nich. To vyplývá jediné z jeho zařazení, pro něž bývá často zvlášť školen, nebo ze schopností, k nimž se dopracoval.

Proto také složitost výzbroje, přístrojů a pomůcek vyžaduje u pěchoty určité specialisace těch, kterým je vykonávání nebo přímé řízení těchto prací svěřeno, protože není možné, aby každý důstojník ovládal všechno.

Škpt. Valníček posuzoval tuto věc příliš subjektivně, usuzoval asi podle sebe, jak mu matematicko-technické znalosti usnadnily řešení různých

*) Viz „Pěchotní rozhledy“, 1932, číslo 10., str. (246) 1106 a další.

ných problémů, zhotovení pomůcek a p., avšak nesmí zapomenouti, že v mnohých věcech musí děkovati svému předběžnému vzdělání, praxi, odbornému školení v kursech a služebnímu zařazení. Tuto universalnost nemůže však ode všech důstojníků pěchoty požadovati. Postačí, budou-li dokonale znáti svůj obor, ostatní jen v míře pro sebe potřebné.

Ač v celku má na důstojníka pěchoty příliš velké požadavky, sám na str. 1109 v předposledním odstavci přiznává, že důstojník pěchoty nemůže všemu rozuměti, ale že musí míti určitý matematicko-technický základ, aby se pak v jednotlivých oborech zapracoval jako specialista. V tom s ním souhlasím.

Když pohlédneme na tuto věc blíže, vidíme, že důstojník pěchoty je k tomuto stupni vzdělání veden a připravován. Ve vojenské akademii se prohlubuje jeho matematicko-technické vzdělání přinesené ze střední školy a usměrňuje se hlavně s hlediska jeho budoucí potřeby. Je jisté, že nemohou z nich býti v tomto oboru vědci, protože jejich školení ve vojenské akademii trvá jen dvě léta, a hlavní zřetel je nutno obracet k předmětům čistě odborným, kterých je velký počet a jsou k tomu, aby připravily vojenské akademiky na velení určitých jednotek a daly jim základ širšího vojenského vzdělání. Po určité praktické službě všichni absolvuji pěchotní střelecký kurs a v určitých hodnostech kursy taktické, které je připravují k příslušným velitelským funkcím. Ti, kterých má býti použito k speciálním úkolům, jsou vysíláni do kursů pro ten onen obor, a ty jsou většinou rázu technického. Tedy určitý základ dostanou všichni, speciální znalosti ti, kteří jich k vykonávání určité služby potřebují.

Určitý systém ve školení tedy zde již je, potřebuje jen čas, než úplně pronikne v život. Bylo však zapotřebí též určité doby a zkušeností, než se k tomuto řešení dospělo.

Je beze sporu, že se pěchota neobejde bez důstojníků s vyšší matematicko-technickou úrovní, ale těch bude třeba jen malý počet, a to na místech, kde se řeší zavedení, zkoušení, nebo hodnocení zbraní, přístrojů, předpisů, pomůcek a p., při čemž se používá vědeckých metod. Výsledek jejich práce musí však býti podán prakticky použitelným způsobem, aby byl snadno pochopen ostatními.

Pro tuto vědeckou práci musí býti důstojníci podle schopností zvlášť vybíráni a školeni, jak i autor článku přiznává. Že to mají býti důstojníci s dlouholetou řadovou službou, uzná každý, protože musí míti pochopení pro praktické použití různých řešení.

Pokud jde o důstojníky, kteří technickým školením nebo speciálními kursy neprošli, je nutno o nich uvažovati takto: Jsou to většinou důstojníci s válečnými zkušenostmi, což jistě vyvází mnohé teoretické znalosti, mají dlouholetou praxi, která sama je nejlepší učitelkou, a máme četné případy, že mnohý z nich se svou pilí dopracoval v oborech, kde matematicko-technických vědomostí je potřeba, velmi úspěšných výsledků. I u nich byla již věc částečně řešena. Před absolvováním velitelské školy procházejí kursem v pěchotní střelecké škole.

Mají-li někteří důstojníci v určitých oborech větších znalostí než ostatní, vyplývá to z jejich specialisace a zvláštního školení. Je to také zaviněno tím, že nejsou dosud vydány příslušné předpisy a že jejich vydání jde mnohdy pomaleji než používání již zpracované látky v kursech. Až všechny novější problémy budou v předpisech objasněny, jistě vši-

chni, kdo je potřebují, si je osvojí a budou jich náležitě používat. Na nich vina není.

Nesouhlasím však s názorem, že by všichni velitelé měli znáti všechny technické podrobnosti určitého problému; některým postačí, znají-li způsob použití a výkonnost materiálu. Technické provedení patří pak důstojníku vykonavateli. Víme z praxe, že se vědomosti, jichž často nepoužíváme, v podrobnostech lehce zapomínají.

Tim jsem chtěl doplnit a objasnit dobrý úmysl škpt. Valnička.

Z cizích revuí.

RIVISTA MILITARE ITALIANA, ročník 1932, č. 7. (červenec 1932).

Mjr. M. Russo: Mravní síly pěchoty v boji.

Autor navazuje na slova úvodu italského předpisu pro vedení velkých jednotek, který jako všechny předpisy pro boj pěchoty zdůrazňuje význam mravní síly, kterou nelze nahradit sebe lepší výzbrojí. Moderní bojové prostředky působí ničivě na mravní sílu všech druhů vojsk, u pěchoty zasahují rušivě již v pásmu dostřelu dělostřelectva a jejich účinek stoupá hlavně od vzdálenosti dostřelu těžkých kulometů (2000 m od nepřítele). Od této vzdálenosti působí protivník všemi zbraněmi, aby otrásl mravní silou vojska; boj proti odhodlanému nepříteli může dovést k zdárnému konci jen pěchota s vysokou morálkou.

Otrásení mravní síly pěchoty působí hmotné a mravní prvky; za nejdůležitější z nich pokládá autor terén a palbu a z obou těchto prvků vyplývající roztržnění pěchoty po celém bojišti. Terén je spíše pasivním prvkem, svým tvarem nutí pěchotu k rozčlenění, buď aby využila vhodných cest nebo aby se vyhnula překážkám. V palbě — v aktivním prvku — je úplně zřejmé úsilí obou zápasících vůlí, pod tíhou palby se jednotky pěchoty tříští v terénu.

Tříštění sil pěchoty, způsobené vlivem terénu a palby, ztěžuje možnosti velení v jednotkách větších než rota a láme útočnou sílu pěchoty, působí na vojáka dojmem osamocení a otrásá jeho mravní sílu.

Největším nepřítelem mravní síly je moderní prázdnota bojiště, neboť význam množství podržuje u člověka svou důležitost. Bitva se tříští na množství malých epizod, jejichž výsledek ukáže, zda vojsko šlo do boje dobře mravně připraveno a zda jeho mravní síla přemůže pudovou snahu jedince po zachování života.

Proti těmto prvkům, podlamujícím mravní sílu pěchoty, je třeba působiti materiálními a morálními prostředky. K prvním patří péče o dokonalou výzbroj a dobrý výcvik (pořadový a bojový výcvik, dobré ovládání zbraní a přivyknutí dlouho trvajícím námahám), mravními vlastnostmi jsou statečnost, vědomí povinnosti, pěstování nepřátelství k protivníkovi a konečně důvěra vojska.

Statečnost je nejdůležitější vlastností moderního pěšáka, odkázaného často na dlouhou dobu na sebe sama a nevedeného již velitelem tak, jak tomu bylo na př. v období lineární taktiky. K pěstování statečnosti je třeba užiti všech vhodných prostředků a nestačí jen výchova za činné služby. Je třeba promyšlené práce a výchovy od mládí, zahrnující celou masu národa, podmínkou statečnosti je vědomí cti a důstojnosti, obětovnosti, národní kázeň a uvědomělost, víra v sílu a v poslání národa — celkem tedy to, co je zahrnováno v pojem občanských ctností.

Vědomí povinnosti je jedním z prostředků vedoucích ke statečnosti; jeho význam stoupá zejména u méně kulturních vrstev národa, u kulturnější části lidu je